

Številka: 00104-258/2019/5

Datum: 19. 9. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje Zmaga Jelinčiča Plemenitega v zvezi s financiranjem nevladnih organizacij iz tujine

Poslanec Državnega zbora Zmago Jelinčič je 19. 8. 2019 preko predsednika Državnega zbora Republike Slovenije mag. Dejana Židana Vladi Republike Slovenije postavil poslansko vprašanje v zvezi s financiranjem nevladnih organizacij iz tujine.

V uvodu poslanskega vprašanja poslanec navaja, da je bil dne 9. 11. 2018 na Siol-ovi spletni strani objavljen članek z naslovom »Šarec zahteva preiskavo financiranje političnih strank iz tujine«. Nadalje poslanec navaja, da naj bi premier na družbenem omrežju Twitter objavil, da »bo stranka, ki se sporno financira iz tujine, sporno delovala tudi pri vodenju države. Zakon je jasen. Ustanovili bomo parlamentarno preiskovalno komisijo, ki bo raziskala financiranje strank iz tujine.«

Premier naj bi tudi poudaril, da naj bi koalicija: »Raziskala in razčistila odprte dileme v financiranju političnih strank ali iz tujine ali iz gospodarskih družb, povezanih s tujino.«.

Poslanec nadaljuje, da naj bi bilo financiranje političnih strank iz tujine problematizirano v najvišjih državnih organih, vključno z Računskim sodiščem in dodaja, da imajo v slovenskem političnem prostoru velik vpliv tudi nevladne organizacije.

Poslanca zanima kakšno je mnenje Vlade glede financiranja nevladnih organizacij iz tujine? Ali je lahko to sporno ali ne, in zakaj? Ali Vlada razpolaga s podatki o višini financiranja nevladnih organizacij iz tujine? Če ne, bi morala vlada pred vsakim nakazilom odobrenih sredstev preveriti, koliko sredstev je določena nevladna organizacija prejela iz tujine.

Vlada Republike Slovenije na postavljena vprašanja podaja naslednji odgovor:

Vse nevladne organizacije so zavezane k oddaji letnih poročil Agenciji za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: AJPES). Pri oddaji letnih poročil morajo upoštevati določila Slovenskih računovodskih standardov (2016) (Uradni list RS, št. [95/15](#), [74/16 – popr.](#), [23/17](#), [57/18](#) in [81/18](#)), še posebej SRS 33 - Računovodske rešitve v družtvih in invalidskih organizacijah in SRS 34 – Računovodske rešitve v nepridobitnih organizacijah – pravnih osebah zasebnega prava.

Na AJPES portalu so javno objavljena letna poročila društev, ki vključujejo tudi bilanco stanja in izkaz prihodkov in odhodkov. Za zasebne zavode in ustanove je podatke možno pridobiti na zahtevo in proti nadomestilu.

Ministrstvo za finance razpolaga samo s podatki o transakcijah, ki jih z nevladnimi organizacijami izvršijo proračunski uporabniki. Nevladne organizacije so namreč samostojne pravne osebe in vodijo poslovne knjige v svojem imenu in za svoj račun. Pri tem so seveda dolžne upoštevati področne predpise in določila Slovenskih računovodskih standardov – SRS. Dodajamo, da SRS 33 in SRS 34 posebej opredeljujeta, da morajo nepridobitne organizacije v pojasnilih k računovodskim izkazom posebej izkazovati prihodke iz proračuna in prihodke iz drugih virov.

Slovenija deluje skladno s priporočili Beneške komisije, ki v svojem Poročilu o standardih glede financiranja nevladnih organizacij iz tujine v članicah Sveta Evrope¹ štiti pravico, da nevladne organizacije dobivajo finančna in materialna sredstva iz tujine kot neodtujljivi del pravice do združevanja. Poleg tega je financiranje, tako domače kot iz tujine, pomemben pogoj za obstoj nevladnih organizacij in neodvisno izvajanje njihovih poslanstev. V prejšnjih mnenjih, ki jih je sprejela Beneška komisija, so zahteve po transparentnosti nevladnih organizacij z namenom preprečevanja financiranja terorizma in pranja denarja, najpogosteje navajani razlog za obveznosti poročanja in razkrivanja podatkov. Tovrstne obveznosti so lahko legitimne in sprejemljive za uvedbo strožjega nadzora nad financiranjem nevladnih organizacij, navaja poročilo. Hkrati je v poročilu izpostavljeno, da so države osrednje in vzhodne Evrope še posebej ranljive za politične vplive od zunaj in vsled navedenega pogosto uvedejo posebno zakonodajo, ki se nanaša na financiranje nevladnih organizacij in političnih strank. Obenem Beneška komisija poudarja, da so legitimne omejitve svobode združevanja, ki vključujejo omejitve financiranja in tujine, vedno le tiste, ki temeljijo na dejanskih in ne le hipotetičnih tveganjih.

¹ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2019\)002-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2019)002-e)